

Sygn. akt III AUa 2378/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Ansion (spr.)
Sędziowie	SSA Maria Małek - Bujak SSA Krystyna Merker
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania R. C. (R. C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji ubezpieczonego R. C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie

z dnia 3 października 2012 r. sygn. akt IV U 1097/12

oddala apelację.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion /-/ SSA K. Merker

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 2378/12

UZASADNIENIE

Pan R. C. pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Po złożeniu wniosku o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy

w warunkach szczególnych, organ rentowy decyzją z dnia 26 kwietnia 2012r. i jako odpowiedź na kolejny wniosek decyzją z dnia 28 maja 2012r. odmówił przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, ponieważ

p. R. C. nie wykazał, co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Nie uwzględniono okresu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcjno-Usługowej w N., ponieważ ubezpieczony był członkiem tej Spółdzielni.

W odwołaniu ubezpieczony kwestionował stanowisko organu rentowego. Twierdził, że nigdy nie był członkiem Spółdzielni, a pracę wykonywał jako pracownik najemny, a nie członek Spółdzielni. Pracował w kopalniach, hutach w charakterze malarza konstrukcji i ślusarza. Nie miał nic wspólnego z rolnictwem, nie podpisywał deklaracji członkowskiej.

Wyrokiem z dnia 3 października 2012r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że ubezpieczony urodzony (...) złożył

w dniu 11 kwietnia 2012r. wniosek o emeryturę. Z dniem 13 listopada 1984r. rozpoczął pracę jako członek (...) Spółdzielni (...)

w N., gdyż w dniu 12 listopada 1984r. nabył status członka tej (...).

Ubezpieczony nie mógł nabyć prawa do emerytury na podstawie art. 184

ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z FUS oraz § 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

w sprawie wieku emerytalnego (...), ponieważ nie spełnił łącznie wszystkich wymaganych warunków, w tym 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, gdyż nie można do tego okresu zaliczyć zatrudnienia w (...)

w N.. Ubezpieczony świadczył pracę w ramach członkostwa

w Spółdzielni. Zatem to członkostwo w Spółdzielni stanowiło podstawę zatrudnienia ubezpieczonego. A do stosunków prawnych wynikających

z członkostwa w Spółdzielni nie mają zastosowania przepisy powszechnego prawa pracy, w tym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Zarzuty podniesione w apelacji były w istocie powtórzeniem zarzutów z odwołania.

Ubezpieczony nadal twierdził, że nie był członkiem Spółdzielni, nie ma jego deklaracji członkowskiej, nie był na zebraniach i nie korzystał z żadnych przywilejów członkowskich.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja ubezpieczonego jest bezzasadna.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 w/w ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu

31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego

w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, czyli 1 stycznia 1999r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn (pkt 1) oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa

w art. 27 (pkt 2). Z kolei, po myśli ust. 2 tego przepisu, emerytura, o której mowa

w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych

na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z kolei, po myśli art. 32 w/w ustawy w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., będącym pracownikiem, o którym mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje emerytura, jeżeli osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz posiada 25-letni okres zatrudnienia, a w tym, co najmniej 15 lat okresów pracy w warunkach szczególnych.

W sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony spełnia przesłanki dotyczące wieku, ogólnego stażu ubezpieczenia emerytalnego, nieprzystąpienia do OFE i rozwiązania stosunku pracy. Poza sporem jest również, że wnioskodawca wykazał łącznie 13 lat, 9 miesięcy i 3 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Natomiast sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca spełnia warunek 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności, czy podczas zatrudnienia w(...) Spółdzielni (...) w N. w okresie od dnia 13 listopada 1984r. do dnia 28 września 1990r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach, to jest pracę montera konstrukcji stalowych.

Ubezpieczony w toku postępowania poza własnymi twierdzeniami nie przedstawił żadnych dokumentów pracowniczych, potwierdzających jego zatrudnienie w spornym okresie na podstawie umowy o pracę. Tymczasem, przewidziane w w/w przepisach prawo do emerytury w niższym wieku przysługuje wyłącznie pracownikom i to tylko tym, którzy wykonywali pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zatem brak posiadania przez wnioskodawcę statusu pracownika nie pozwala uwzględnić spornego okresu do okresów pracy w szczególnych warunkach.

Słuszność powyższych rozważań znajduje potwierdzenie w ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwie Sądu Najwyższego, z którego jasno wynika, że członek spółdzielni pracy nie może pozostawać z nią w pracowniczym stosunku pracy, a okres wykonywania pracy w charakterze członka spółdzielni nie może zostać zaliczony do okresów pracy w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 32 w/w ustawy (wyrok z dnia 21 października 2009r., sygn. akt I UK 115/09, wyrok z dnia 8 grudnia 2009r., sygn. akt I UK 186/09, wyrok z dnia 25 stycznia 2005r., sygn. akt I UK 142/04, wyrok z dnia 5 maja 1999r., sygn. akt I PKN 677/98). Na to orzecznictwo trafnie powołuje się również Sąd I instancji.

Jak wyżej wskazano, wnioskodawca nie przedstawił dokumentów pracowniczych, a w szczególności świadectwa pracy, potwierdzającego, iż w spornym okresie był pracownikiem i stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę. Co więcej - w kwietniu 2001r. złożył do akt rentowych świadectwo pracy wystawione przez (...) Spółdzielnię (...) w dniu 28 września 1990r. (a zatem bezpośrednio po zakończeniu pracy w tej firmie) podpisane przez Prezesa Zarządu J. K., iż był członkiem tejże Spółdzielni. Razem z tym świadectwem ubezpieczony złożył „zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy”, w tym liczbę dniówek obrachunkowych (!). Okoliczności te jednoznacznie wskazują, że ubezpieczony nie był zatrudniony w charakterze pracownika na podstawie umowy o pracę. We wrześniu 1990r. ubezpieczony mógł skutecznie kwestionować prawidłowość sporządzenia tych dokumentów, ale tego nie uczynił. Podnoszone obecnie zarzuty są niczym nieuzasadnione.

Należy zatem przyjąć, że wnioskodawca nie wykonywał pracy montera konstrukcji stalowych jako pracownik stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatem, z tego powodu nie można uwzględnić spornego okresu do okresów pracy w szczególnych warunkach.

Należy w tym miejscu przywołać wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 22 lutego 2012r. w sprawie III AUa 1734/11, w którym stwierdzono iż: „brak dokumentów pracowniczych i brak możliwości ich uzyskania, nie może przemawiać na korzyść wnioskodawcy przez uznanie w/w spornego okresu za pracę w warunkach szczególnych. Tym bardziej, że prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym musi zostać ono wykazane w sposób niezbity i nie budzący jakichkolwiek wątpliwości. Należy podkreślić, że reguły dowodzenia w procesie cywilnym, stosownie do treści art. 232 k.p.c., zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Zasada ta znajduje także zastosowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem są odwołania od decyzji organów rentowych.” Oznacza to, że w sprawie wnioskodawca winien był wykazać, iż spełnia wszystkie przesłanki do nabycia wcześniejszej emerytury, a w szczególności, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez 15 lat pracował w warunkach szczególnych, czego w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie uczynił.

Reasumując, należy stwierdzić, że z powodu nie posiadania statusu pracownika przez wnioskodawcę w spornym okresie, nie może on nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych. A zatem rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion /-/ SSA K. Merker

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JR